

پردیس دانشکده های فنی

به نام خدا
دانشکده ی مهندسی برق و کامپیوتر
تمرین سری چندم یادگیری
ماشین

دانشگاه تهران

سلام بر دانشجویان عزیز، چند نکته مهم:

1. حجم گزارش به هیچ عنوان معیار نمره دهی نیست، در حد نیاز توضیح دهید.
2. نکته ی مهم در گزارش نویسی روشن بودن پاسخ ها می باشد، اگر فرضی برای حل سوال استفاده می کنید حتما آن را ذکر کنید، اگر جواب نهایی عددی است به صورت واضح آن را بیان کنید.
3. کدهای ارسال شده بدون گزارش فاقد نمره می باشند.
4. برای سوالات شبیه سازی، فقط از دیتاست داده شده استفاده کنید.
5. فایل نهایی خود را در یک فایل زیپ شامل، pdf گزارش و فایل کدها آپلود کنید. نام فایل زیپ ارسالی الگوی `ML_HW#_StudentNumber` داشته باشد.
6. از بین سوالات **شبیه سازی** حتما به هر دو مورد پاسخ داده شود.
7. نمره تمرین ۱۰۰ نمره می باشد و حداکثر تا نمره ۱۱۰ (**۱۰ نمره امتیازی**) می توانید کسب کنید.
8. هرگونه شباهت در گزارش و کد مربوط به شبیه سازی، به منزله تقلب می باشد و کل تمرین برای طرفین **صفر** خواهد شد.
9. در صورت داشتن سوال، از طریق ایمیل `melikasadeghi16@gmail.com` سوال خود را مطرح کنید.

سوال ۱: (10 نمره)

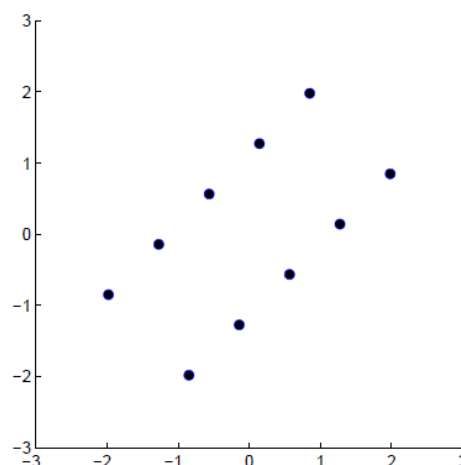
فرض کنید از روش PCA جهش کاهش بعد داده های نشان داده شده در شکل زیر استفاده می کنیم. اگر داده ها به دو کلاس (+ و -) تعلق داشته باشند. مطلوب است :

الف) نمایش محور اول و دوم PCA برای داده هایی که در شکل نمایش داده شده اند. آیا نوع برچسب داده ها در انتخاب محورهای PCA موثر است؟ چرا؟ (۵ نمره)

ب) برای داده های نشان داده شده در شکل برچسب گذاری دودویی (+ و -) را به گونه ای انجام دهید که کلاسیفایر نزدیک ترین همسایه در فضای اصلی (دو بعد) و کاهش بعد یافته (بعد اول PCA) خطاهای زیر را داشته باشد. اندازه گیری خطا به کمک روش leave-one-out cross validation انجام شده است. (۵ نمره)

ب.۱. 2D data: 100% error
1D data from PCA: 0% error

ب.۲. 2D data 0% error
1D data from PCA: 100% error

سوال ۲: (۱۰ نمره)

$$J = \frac{1}{n_1 n_2} \sum_{y_i \in Y_1} \sum_{y_j \in Y_2} (y_i - y_j)^2 \quad \text{عبارت}$$

پراکندگی کل درون گروهی (within group scatter) را اندازه میگیرد نشان دهید که این عبارت را میتوان به

صورت زیر هم نوشت: (۱۰ نمره)

$$J = (m_1 - m_2)^2 + \frac{1}{n_1} s_1^2 + \frac{1}{n_2} s_2^2$$

که در آن m_1 و m_2 میانگین و مقادیر S_1 و S_2 نیز به ترتیب بیانگر پراکندگی Y_1 و Y_2 می باشند.

سوال ۳: (20 نمره)

به سوالات زیر پاسخ دهید

الف) روش EM را برای توزیع پواسن به دست آورید: (۱۰ نمره)

$$p(x) = \frac{\lambda^x e^{-\lambda}}{x!}$$

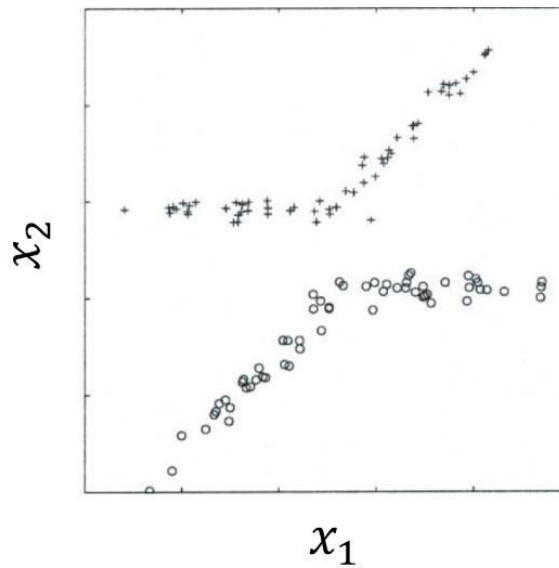
ب) در PCA ماتریس کواریانس دیتا $C = X^T X$ بصورت جمع وزن دار مقادیر و بردارهای ویژه ی خود نوشته می شود (λ مقدار ویژه و p بردار ویژه ماتریس C است)

$$C = \sum \lambda_i p_i p_i^T$$

بصورت ریاضی نشان دهید که مقدار ویژه ی اول (λ_1) برابر با واریانس تصویر (projection) داده ها بر روی اولین principal component است. (۱۰ نمره)

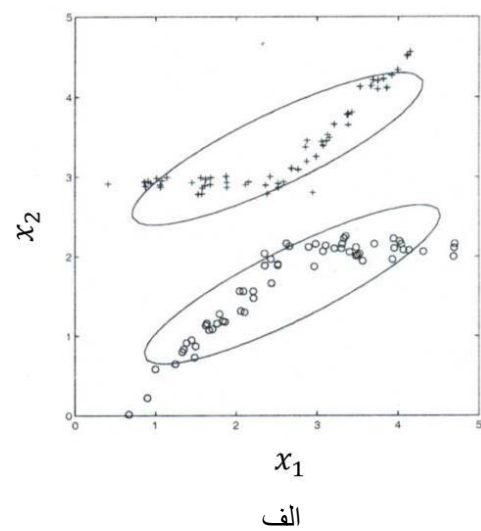
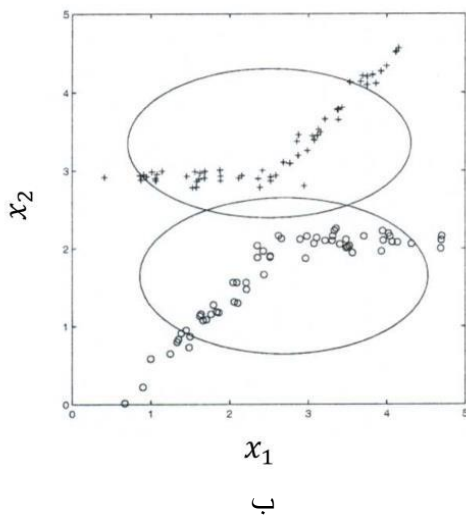
سوال ۴: (10 نمره)

شکل زیر داد‌های مربوط به دو کلاس + و o را نشان میدهد.

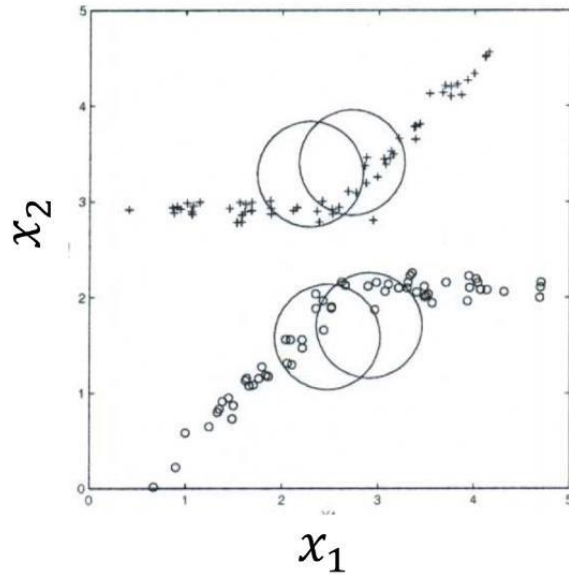

الف) فرض کنید دو مدل زیر نتیجه اعمال الگوریتم EM و استفاده از Gaussian Mixture Model باشد،

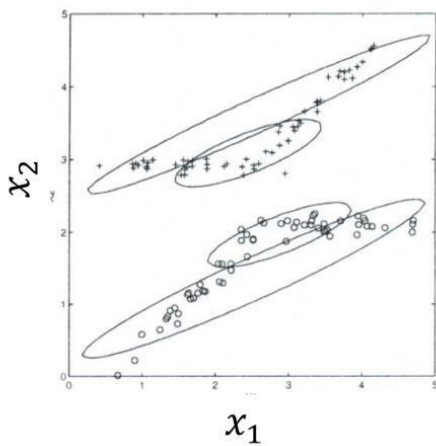
با ذکر دلیل توضیح دهید کدام یک از مدل‌های زیر مناسب‌تر است (۵ نمره)

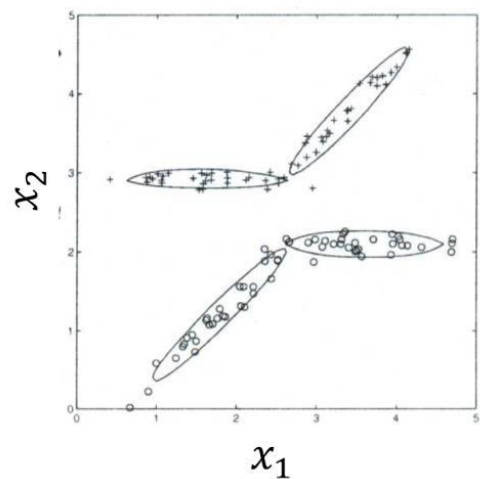
ب) فرض کنید دو تابع گوسی برای مدل کردن $+$ ها و دو تابع گوسی برای مدل کردن o ها استفاده شود. شرایط اولیه چهار تابع گوسی در شکل زیر نمایش داده شده است

با ذکر دلیل توضیح دهید کدام یک از موارد زیر خروجی اولین گام الگوریتم EM و استفاده از Gaussian Mixture Model خواهد بود. (۵ نمره)

ج.

الف

سوال 5: (شبیه سازی، 30 نمره)

بخش اول :

یکی از تکنیکهای متداول در فشرده سازی تصاویر PCA میباشد که تعداد principle components(PCs) در کیفیت تصویر و نرخ فشرده سازی تصویر تاثیرگذار است. حال ما برآنیم که با استفاده از PCA تصاویر را فشرده کنیم و به فضایی با تعداد ویژگیهای کمتر منتقل شویم تا عملیات تشخیص تصویر بهتر انجام شود. در این سوال شما از شامل ۲۱۳ تصویر که دارای ۶ حالت

(Happy, Fear, Angry, Disgust, Surprise and sad) استفاده میکنید. برای بارگذاری تصاویر از

image_loader.py که با تصاویر پیوست شده است استفاده نمایید

الف) مقادیر ویژه از PCA را به ترتیب کاهشی رسم نمایید و بیان نمایید که چگونه میتوان تعداد کامپوننت مناسب را در فرآیند فشرده سازی تشخیص داد. (۱۰ نمره)

ب) ۴ مقدار ویژه اول و ۴ مقدار ویژه نهایی (eigenfaces) را نشان دهید و تحلیل کنید. (۵ نمره)

بخش دوم :

در دیتاست fashion_mnist داده شده لیبیل کلاس ها را در نظر گرفته و ماتریس پراکندگی درون کلاسی و بین کلاسی را محاسبه نمایید تا روش LDA را پیاده سازی کنیم.

الف) از LDA کمک بگیرید و مقادیر ویژه را مرتب نمایید و مقادیر ویژه ماتریس جدایی را در قالب نزولی رسم نمایید (۱۰ نمره)

ب) در یک نمودار مقدار $\text{trace}(S_W^{-1}S_B)$ (seperability measure) نسبت به تعداد ویژگیها رسم نمایید و در مورد تاثیر تعداد ویژگیها بر آن بحث کنید. (۵ نمره)

سوال ۶: (شبیه سازی، 20 نمره)

در این سوال قصد داریم با استفاده از پیاده سازی الگوریتم EM و تخمین مدل GMM به طبقه بندی تصاویر بپردازیم. برای سادگی داده های دو کلاس (تیم فوتبال منچستر و چلسی) را بررسی می کنیم که بتوانیم از دو فیچر R, B از (RGB) به عنوان فیچر ها بهره بگیریم.

الف) با در نظر گرفتن $K=2$ به عنوان تعداد مولفه های (component)، الگوریتم EM را برای تخمین پارامتر های توزیع های GMM مربوط به هر یک از دو کلاس پیاده سازی کنید. پارامتر های به دست آمده برای GMM مربوط به هر کلاس را در گزارش خود ذکر کنید. نمودار های داده های هر دو کلاس و کانتور های مدل های GMM فیت شده به آن ها را رسم کنید .

ب) مقدار بهینه k را با یکی از روش های cross validation مانند (p leave out, k-fold) پیدا کنید. توجه کنید که رسم نمودار های لازم برای نتیجه گیری k بهینه در گزارش لازم است.